بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سایت اینترنتی گلزارنور

http://golzarenoor.ir

هفتاد حدیث ناب از امام جواد علیه السلام

امام جواد علیه السلام فرمودند:

۱-الثِّقَةُ بِاللهِ ثَمَنٌ لِكُلِّ غالٍ و سُلَّمٌ إلی كُلِّ عالٍ

اعتماد به خدا بهای هر چیز گران بها است ، و نردبانی به سوی هر بلندایی.

همان ، ج ۷۸ ، ص ۳۶۴

۲-مَن زارَ قَبرَ عَمَّتي بِقُمَّ ، فَلَهُ الجَنَّةُ

هر کس قبر عمّه ام (حضرت معصومه علیها السلام) را در قم زیارت کند ، بهشت پاداش او است.

کامل الزیارات ، ص ۵۳۶

۳-القَصدُ إلَی اللهِ تعالي بِالقُلُوبِ ، أبلَغُ مِن إتعابِ الجَوارِحِ بِالأعمالِ

به دل آهنگ خدا داشتن برتر است تا خسته کردن جوارح به عبادت.

بحار الأنوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۶۴

۴-إظهارُ الشَّيءِ قَبلَ أن يُستَحكَمُ مَفسَدَةٌ لَهُ

آشکار کردن چیزی پیش از استوار شدن ، مایه تباهی آن است.

تحف العقول ، ص ۴۵۷

۵-المُؤمِنُ یَحتاجُ إلی تَوفِیقٍ مِنَ اللهِ و واعِظٍ مِن نَفسِهِ و قَبولٍ مِمَّن یَنصَحُهُ .

مؤمن به توفیق از جانب خدا ، پند دهنده ای از درون خویش و پذیرش خیرخواهیِ آن که خیرخواه اوست نیازمند است.

همان ، ص ۴۵۷

۶-مَن لَم یَعرِفِ المَوارِدَ أعیَتْهُ المَصادِرُ.

کسی که راه ورود به کاری را نشناسد ، راه برون شدن از آن درمانده اش می کند.

همان ، ج ۷۵ ، ص ۳۶۴

۷-مُلاقاةُ الإخوانِ نُشرَةٌ و تَلقیحٌ لِلعَقلِ و إن کانَ نَزرا قَلیلاً

دیدار برادران مایه سلامتی و رشد عقل است ؛ اگرچه بسیار اندك باشد.

الأمالی ، مفید ، ص ۳۲۹

۸-مَنِ انقَادَ إلَی الطُّمأ نینَةِ قَبلَ الخُبَرةِ فَقَد عَرَضَ نَفسَهُ لِلهَلَکَةِ و العاقِبَةِ المُتعِبَةِ

هر که پیش از آزمودن ، به کسی اطمینان کند ، خود را در معرض هلاکت و فرجامی رنج آور قرار داده است.

بحار الأنوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۶۴

۹-لا یَضُرُّكَ سَخَطُ مَن رِضاهُ الجَورُ

خشم کسی که خشنودی اش ستم گری است ، به تو زیان نمی رساند.

همان ، ج ۷۵ ، ص ۳۸۰

۱۰-غِنَی المُؤمِنِ غِناهُ عَنِ النّاسِ

توان گری مؤمن در بی نیازی از مردم است.

همان ، ص ۱۰۹ .

۱۱-مَن رَضِيَ بِدونِ الشَّرَفِ مِنَ المَجلِسِ لَم يَزَلِ اللهُ و مَلائِكَتُهُ يُصَلُّونَ عَلَيهِ حَتّى يَقومَ

هر که از نشستن در پایین مجلس خرسند باشد ، خدا و فرشتگانش پیوسته بر او درود می فرستند تا آن گاه که برخیزد.

۱۲-مَن رَضِىَ بِالعافِيَةِ مِمَّن دُونَهُ رُزِقَ السَّلامَةَ مِمَّن فَوقَهُ

حضرت عبد العظیم علیه السلام از امام جواد علیه السلام چنین روایت می کند:

هر کس از عافیت زیر دستانش خشنود باشد ، از بالا دستش در امان می ماند

همان ، ص ۵۴

۱۳-أفضَلُ أعمالِ شيعَتِنَا انتِظارُ الفَرَجِ

حضرت عبد العظیم علیه السلام از امام جواد علیه السلام چنین روایت می کند:

برترین اعمال شیعیان ما انتظار فرج [ظهور امام زمان علیه السلام] است.

کمال الدین ، ص ۳۷۷

۱۴-مَن غَلَبَ جَزَعُهُ عَلى صَبرِهِ حَبِطَ أجرُهُ

هر که بی تابی اش بر شکیبایی اش چیره آید ، اجرش تباه می شود.

تحف العقول

۱۵-مَن شَهِدَ أمرا فَكَرِهَهُ كانَ كَمَن غابَ عَنهُ ومَن غابَ عَن أمرٍ فَرَضِيَهُ كانَ كَمَن شَهِدَهُ

هر که حاضر و ناظر کاری باشد و آن را ناپسند دارد ، مانند کسی است که [آن هنگام] غایب بوده ، و هر که در کاری حاضر و ناظر نباشد ، ولی بِدان راضی باشد ، مانند کسی است که خود در آن حضور (و مشارکت) داشته است.

تحف العقول

۱۶-مَن أصغی إلی ناطِقٍ فَقَد عَبَدَهُ فَإن کانَ النّاطِقُ عَنِ اللهِ فَقَد عَبَدَ اللهَ وإن کانَ النّاطِقُ یَنطِقُ عَن لِسانِ إبلیسَ فَقَد عَبَدَ إبلیسَ

هر که گوش به گفته سخنگویی دهد ، در واقع او را پرستیده است . اگر [آن سخنگو] از خدا بگوید ، خدا را پرستیده ، و اگر از شیطان بگوید ، شیطان را پرستیده است.

۱۷-تَأخیرُ التَّوبَةِ إغترارٌ

به تأخیر انداختن توبه ، فریبْ خوردگی است.

تحف العقول

۱۸-ما مِنّا إلاّ وهُوَ قائِمٌ بِأَمرِ اللهِ عَزَّوجَلَّ ، وهادٍ إلی دینِ اللهِ

از ما نیست مگر کسی که به امر خداوند عز و جل کمر بسته و به سوی دین خدا هدایت می کند.

کمال الدین : ۳۷۸ / ۲ ، الاحتجاج : ۲ / ۴۸۱ / ۳۲۴ کلاهما عن عبد العظیم بن عبد الله الحسنيّ

۱۹-نَحنُ خُزّانُ اللهِ عَلی عِلمِهِ وغَیبِهِ وحِکمَتِهِ ، وأوصِیاءُ أنبِیائِهِ ، وعِبادٌ مُکرَمونَ

ما گنجوران خداوندیم در علم و غیب و حکمت او و اوصیای پیامبرانش و بندگان ارجمند او هستیم.

الثاقب في المناقب : ۵۲۲ / ۴۵۵ عن عليّ بن أسباط

۲۰-طُولُ التَّسویفِ حَیرَةٌ

امروز و فردا کردنِ بسیار ، سرگردانی است.

تحف العقول

۲۱-الحَمدُ للهِ الَّذي خَلَقَنا مِن نورِهِ بِيَدِهِ ، واصطَفانا مِن بَرِيَّتِهِ ، وجَعَلَنا اُمناءَهُ عَلى خَلقِهِ

سپاس خدایی را که ما را با دست خود از نور خویش آفرید و از میان بندگانش ما را برگزید و ما را معتمدان در میان خلایقش قرار داد.

دلائل الإمامة : ۳۸۴ / ۳۴۲ عن محمّد بن إسماعيل عن الإمام العسكريّ عليه السلام ، المناقب لابن شهرآشوب : ۴ / ۳۸۷ مرسلاً.

۲۲-في قُنوتِهِ : اللّهُمَّ أدِل لِأَولِيائِكَ مِن أعدائِكَ الظّالِمينَ . . . الَّذينَ . . . اتَّخَذوا ـ اللّهُمَّ ـ مالَكَ دُوَلاً ، وعِبادَكَ خَوَلاً ، وتَرَكُوا اللّهُمَّ عالَمَ أرضِكَ في بَكماءَ عَمياءَ ظَلماءَ مُدلَهِمَّةٍ ، فَأَعيُنُهُم مَفتوحَةٌ ، وقُلوبُهُم عَمِيَةٌ ، ولَم تُبقِ لَهُمُ اللّهُمَّ عَلَيكَ مِن حُجَّةٍ . لَقَد حَذَّرتَ اللّهُمَّ عَذابَكَ وبَيَّنتَ نَكالَكَ ، ووَعَدتَ المُطيعينَ إحسانَكَ ، وقَدَّمتَ إلَيهِم بِالنُّذرِ ، فَآمَنَت طائِفَةٌ ، فَأَيِّدِ اللّهُمَّ الَّذينَ آمَنوا عَلى عَدُوِّكَ وعَدُوِّ أولِيائِكَ ، فَأَصبَحوا ظاهِرينَ وإلَى الحَقِّ داعينَ ولِلإِمامِ المُنتَظَرِ القائِمِ بِالقِسطِ تابِعينَ

در قنوت خود : بار خدايا، دوستانت را بر دشمنان ستمگرت پيروز گردان،... همانان كه... اموال تو را در ميان خود دست به دست چرخاندند و بندگانت را به بردگى گرفتند و جهان سرزمين تو را، بار خدايا، در كرى و كورى و تاريكى شديد رها كردند، چشمانشان باز است و دلهايشان كور و براى آنان، بار خدايا، بر تو حجّتى نمانده است؛ بار خدايا، تو آنان را از عذاب خود برحذر داشتى و كيفرت را برايشان روشن ساختى و به فرمانبرداران، وعده احسانت را دادى و پيشاپيش به آنان هشدار دادى، پس طايفه اى ايمان آوردند ـ بار خدايا، كسانى را كه ايمان آوردند در برابر دشمن خود و دشمن دوستانت تأييد فرما ـ و آشكار (و پيروز) گرديدند و دعوتگر به سوى حقّ شدند و پيروى از امام منتظر عدالت گستر را پيشه كردند.

مهج الدعوات : ۶۰

۲۳-ثَلاثُ خِصالٍ تُجتَلَبُ بِهِنَّ المَحَبَّةُ : الإنصافُ فِي المُعاشَرَةِ، وَالمُؤاساةُ فِي الشِّدَّةِ وَالاِنطِواعِ ، وَالرُّجوعُ إلى قَلبٍ سَليمٍ

با سه خصلت ، دوستى را به دست مى آورند : انصاف در معاشرت ، همدردى [با ديگران]در خوشى و ناخوشى ، و داشتن قلبى پاك [از گناهان]

كشف الغمّة : ۳ / ۱۳۹ ، بحار الأنوار : ۷۸ / ۸۲ / ۷۷

۲۴-إيّاكَ و مُصاحَبَةَ الشِّرّيرِ ؛ فَإِنَّهُ كَالسَّيفِ المَسلولِ ؛ يَحسُنُ مَنظَرُهُ ، ويَقبُحُ أثَرُهُ

از مصاحبت با شخص شرير بپرهيز ، كه چون شمشيرِ برهنه است ؛ منظره اش نيكو و اثر (زخم) آن زشت است.

الدرّه الباهرة : ۴۰ ، أعلام الدين : ۳۰۹ وليس فيه «المسلول» ، بحار الأنوار : ۳۴/۱۹۸/۷۴ و ج ۵/۳۶۴/۷۸

۲۵-أمّا هذِهِ الدُّنيا فَإِنّا فيها مُغتَرِفونَ ، ولكِن مَن كانَ هَواهُ هَوى صاحِبِهِ ودانَ بِدينِهِ فَهُوَ مَعَهُ حَيثُ كانَ ، والآخِرَةُ هِيَ دارُ القَرارِ

امّا این دنیاست که ما از آن بهره گیرانیم ؛ لیکن هرکه علاقه اش ، همان علاقه دوستش باشد و به دین او گراید ، هرجا که باشد ، همراه او خواهد بود و آخرت ، سرای ماندن است.

تحف العقول : ۴۵۶ ، تنبیه الخواطر : ۱ / ۱۷ عن محمّد بن عيسى نحوه ، بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۵۸ / ۱

۲۶-لَمّا سَأَلَهُ عبدُ العَظيمِ الحَسَنيُّ عن ذي الكِفلِ ما اسمُهُ ؟ وهلَ كانَ مِن المُرسَلينَ ؟ ـ : بَعَثَ اللهُ تعالى جَلَّ ذِكرُهُ مِائةَ ألفِ نَبيٍّ وأربَعةً وعِشرينَ ألفَ نَبيٍّ ، المُرسَلونَ مِنهُم ثلاثُمِائةٍ وثلاثَةَ عَشَرَ رجُلاً ، وإنّ ذا الكِفلِ مِنهُم صلواتُ اللهِ علَيهِم . وكانَ بَعدَ سُليمانَ بنِ داوودَ عليه السلام ، وكانَ يَقضي بينَ النّاسِ كما كانَ يَقضي داوودُ ، ولَم يَغضَبْ إلّا للهِ عَزَّوجلَّ ، وكانَ اسمُهُ عُويديا ، وهُو الّذي ذَكرَهُ اللهُ تعالى جَلّت عظَمتُهُ في كِتابِهِ حيثُ قالَ : «واذْكُرْ إسْماعيلَ واليَسَعَ وذا الكِفْلِ وكُلٌّ مِنَ الأخْيارِ»

در پاسخ به عبدالعظیم حسنی که پرسید نام ذوالکفل چه بود و آیا از پیامبران مرسل بوده است یا نه؟ ـ فرمود : خداوند متعال یکصد و بیست و چهار هزار پیغمبر فرستاد که سیصد و سیزده نفر آنان مرسل بودند و ذوالکفل یکی از آن مرسلین علیهم السلام می باشد. او بعد از سلیمان بن داوود علیه السلام می زیست و در میان مردم مانند داوود قضاوت می کرد و جز برای خداوند عز و جل خشم نگرفت. نامش عویدیا بود و او همان کسی است که خداوند متعال در کتاب خود از وی نام برده است، آنجا که می فرماید : «و یاد کن اسماعیل و یَسَع و ذوالکفل را که همه از نیکانند».

قصص الأنبياء : ۲۷۷/۲۱۳

۲۷-لمّا سُئل عن المَوتِ: هُوالنَّومُ الّذي يأتيكُم كُلَّ ليلَةٍ إلّا أنّهُ طويلٌ مُدَّتُهُ لا يُنتَبَهُ مِنهُ إلّا يَومَ القيامَةِ ، فمَن رأى في نَومِهِ من أصنافِ الفَرَحِ ما لا يُقادِرُ قَدرَهُ ، ومِن أصنافِ الأهوالِ ما لا يُقادِرُ قَدرَهُ ، فكيفَ حالُ فَرِحٍ في النَّومِ ووَجِلٍ فيهِ ؟ هذا هُو المَوتُ ، فاستَعِدُّوا لَهُ

در پاسخ به سؤال از مرگ ـ فرمود: همان خوابی است که هر شب به سراغ شما می آید، جز اینکه مدتش طولانی است و انسان از این خواب بیدار نمی شود مگر در روز رستاخیز. پس ، مرده کسی است که در خواب خود انواع شادی های بی شمار و انواع ترس و وحشت هایی که قادر به شمارش آنها نیست می بیند. حال [بنگر]چگونه است حال آنکه در خواب شاد است و آنکه در آن دچار ترس و هراس است؟ این است مرگ؛ پس خود را برای آن آماده سازید.

معاني الأخبار : ۵/۲۸۹

۲۸-راكِبُ الشَّهَواتِ لاتُسْتَقالُ لَهُ عَثْرَةٌ

کسی که بر مرکب شهوت سوار است، هیچ لغزشی، از او بخشوده نمی شود.

بحارالانوار ۷۸/۷۰

۲۹-مَنْ أمِلَ فاجِرا كانَ اَدْنی عُقُوبَتِهِ الْحِرْمانُ

هر کس به انسان بدکاری امید داشته باشد، کمترین عقوبت او محرومیت و نرسیدن به آرزوی خود است.

العقول المهمة ۲۷۵/۲۷۴؛ مسند امام جواد ۲۴۸

۳۰-مَنْ انْقادَ اِلی الطُّمَأْنینَةِ قَبْلَ الْخُبْرَةِ فَقَدْ عَرَّضَ نَفْسَهُ لِلْهَلَكَةِ وَالْعاقِبَةِ الْمُتِعْبَةِ

هر کس قبل از آزمایش نسبت به چیزی اطمینان پیدا کند (بدون آگاهی اعتماد کند) خودش را در معرض نابودی و عاقبتی دردناک قرار داده است.

بحار ۳۴۰/۷۱

۳۱-عِزُّ الْمُؤمِنِ، غِناهُ عَنِ النّاسِ

عزّت مؤمن در بی نیازی از مردم است (یعنی خود را نیازمند خدا بداند).

بحار ۱۰۹/۷۵

۳۲-وَ كَتَبَ ابُوجَعفَر الثانی علیه السلام اِلی بَعضِ أولیائِهِ

اَمّا هذِهِ الدُّنیا فَاِنّا فیها مُغْتَرِفُونَ وَلكِنْ مَنْ كانَ هَواهُ هَوی صاحِبِهِ ودانَ بِدینِهِ فَهُوَ مَعَهُ حَیْثُ كانَ، وَالْاٰخِرَةُ هِیَ دارُالْقَرارِ

امام جواد به یکی از دوستان خود نوشت:

ما همه در این دنیا با هم آشناییم و با هم زندگی می کنیم ولی هرکس با دوستش همفکر باشد و از مکتب و مرام او پیروی کند، هرجا برود با اوست و خانه همیشگی، آخرت است. [یعنی اگر با ما همفکر باشی و از ما پیروی کنی همیشه با مایی حتی در آخرت].

تحف العقول، ص ۷۲۶

۳۳-إِيّـاكَ وَ مُصـاحَبَةَ الشَّـريرِ فَإِنَّهُ كَالسَّيْفِ يَحْسُنُ مَنْظَرُهُ ويَقْبَحُ اَثَرُهُ

از رفـاقت با تبـهكار بپـرهـيز كه مانند شمشير، ظاهرى خوب واثرى زشت دارد.

بحار، ج ۱۷، ص ۲۱۴

۳۴-كُفْرُ النِّعْمَةِ داعِيَةٌ لِلْمَقْتِ وَ مَـنْ جـازاكَ بِالشُّكْرِ فَقَدْ أعْطاكَ اَكْثَرَ مِمّا اَخَذَ مِنْكَ

نـاسپاسى نعمت سبب دشمنى اسـت و هركس پاداش تو را با شكر نعمت بدهد، پـس آنچـه بـه تـو داده است بيش از آن چيزى است كه از تو گرفته.

الفصول المهمة ۲۷۵/۲۷۴

۳۵-قَد عاداكَ مَنْ سَتَرَ عَنْكَ الرُّشْدَ اتِّبـاعا لِما تَـهْـواهُ

كسى كه به دلخواه تو راههاى رشد و ترقّى را از تو پنـهان مى كند، با تو دشمنى كرده است. (يعنى اگر با تـو دوسـت باشـد راههاى خير و صلاح را به تو نشان خواهد داد).

بحار الانوار ۳۶۴/۷۸

۳۶-اَلتَّحَفُّظُ عَلى قَدْرِ الْخَوْفِ

حفاظت به مقـدار ترس لازم است. (يعنى به مقدارى كه خطر وجود دارد حفاظت بايد كرد و نـه بيشتر و زياده روى درست نيست).

بحار ۳۶۵/۷۸

۳۷-لَوْ سَكَتَ الْجاهِلُ مَا اخْتَلَفَ النّاسُ

اگر نـادان سخن نـگويد. مردم اختلاف نمى كنند [سخنان نـاآگانـه سبب بسيارى از اختلافات است].

الفصول المهمة ۲۷۵/۲۷۴

۳۸-لَوْكانَتِ السَّمواتُ وَالْأَرْضُ رَتْقًا عَلى عَبْدٍ ثُمَّ اتَّقَىَ اللهَ تَعالى لَجَعَلَ مِنْها مَخْـرَجا

اگر آسمانها و زمین بر شخصی بسته باشد، ولی تقوای الهی پیشه کند، خداوند گشایشی از آنها برایش قرار می دهد.

الفصول المهمة ۲۸۵/۲۷۴

۳۹-ألصَّبْرُ عَلىَ المُصيبَةِ مُصيبَةٌ لِلشّامِتِ

تحمّل مصیبت، مصیبتی است بر ملامت گران، [یعنی اگر انسان در سختیها، صبر پیشه کند، صبر او مصیبتی خواهد بود برای کسی که انسان را سرزنش می کند].

الفصول المهمة ۲۷۵/۲۷۴

۴۰-ألعِفافُ زينَةُ الْفَقْرِ وَالشُّكْرُ زينَةُ الْغِنى وَالصَّبْرُ زينَةُ البَلاءِ وَالتَّواضُعُ زينَةُ الْحَسَبِ وَالفَصاحَةُ زينَةُ الْكَلامِ وَالْحِفظُ زينَةُ الرِّوايَةِ وَخَفْضُ الْجِناحِ زينَةُ الْعِلْمِ وَحُسْنُ الْأَدَبِ زينَةُ العَقْلِ وَبَسْطُ الْوَجْهِ زينَةُ الكَرَمِ وَتَركُ الْمَنِّ زينَةُ الْمَعْرُوفِ وَالْخُشُوعِ زينَةُ الصَلّوةِ وَالتَّنَفُّلُ زينَةُ القَناعَةِ وَتَرْكُ ما يُعنى زينَةُ الْوَرَعِ

زینت فقر پاکدامنی است * زینت غنی (بی نیازی) شکر است * زینت بلا و سختی صبر است * زینت سخن فصاحت است * زینت روایت حفظ (از برداشتن) است * زینت علم تواضع است * زینت عقل، ادب است * زینت بزرگوار خوشرویی است * زینت نیکوکاری منّت نگذاشتن است * زینت نماز خشوع (توجه قلبی) است. * زینت قناعت انفاق بیش از وظیفه است * زینت ورع ترک خواسته هاست.

الفصول المهمه ۲۷۵/۲۷۴

۴۱-مَنِ اسْتَحْسَنَ قَبيحا كانَ شَريكا فيهِ

هر کس کار زشتی را نیکو بداند، او هم در آن کار شریک است.

الفصول المهمه ۲۷۵/۲۷۴

۴۲-عَنِ الْحُسْينِ بْنِ بَشّارِ الواسِطى قالَ

كَتَبْتُ إلى أبى جَعْفرِ الثّانى عليه السلام أسْألُهُ عَنِ النِّكاحِ، فَكَتَبَ عليه السلام : مَنْ خَطِبَ إلَيْكُمْ فَرَضيتُمْ دينَهُ وَامانَتَهُ فَزَوِّجُوهُ، إلاّ تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةً فى الْأرْضِ وَ فَسادٍ كَبيرٍ

حسین بن بشار گوید، به امام جواد علیه السلام نامه ای نوشته ام تا در مورد ازدواج از او سؤال کنم، حضرت در جوابم نگاشت:

اگر خواستگاری برایتان آمد که از دیانت و امانت او راضی هستید، به او زن بدهید. و اگر او را ردّ کنید (و این دو شرط را در نظر نداشته باشید) سبب فتنه و فساد بزرگی خواهد شد.

التهذیب، ج ۷، ص ۳۶۹

۴۳-كَفی بِالْمـَرْءِ خِیانَةٌ أنَ یَكُونَ أمینا لِلْخَوَنَةِ

در خائن بودن شخص همین بس كـه امین خیـانتـكاران بـاشـد، (كسی كه امین خیانتكاران باشد، خود خائن است).

بحارالانوار ۳۸۰/۷۵

۴۴-مَنْ عَمِلَ عَلی غَیْرِ عِلْمٍ ما یُفْسِدُ اَكْثَرَ مِمّا یُصْلِحْ

هـر كس بـدون آگاهی كـار كـند، بیش از آنكه درست كند، خراب می كند.

بحار ۳۴۶/۷۸

۴۵-مَنْ زارَ قَبْرَ اَخیهِ الْمُؤْمِنَ فَجَلَسَ عَنْ قَبْرِهِ وَاسْتَـقْبَلَ الْقِبْلَةَ وَوَضَـعَ یَـدَهُ عَلیَ الْقَـبْرِ وَقَرَأَ «اِنّا اَنْزَلْناهُ فی لَیْلَةِ الْقَدرِ» سَبْعَ مَرّاتٍ أَمِنَ مِنَ الْفزَعِ الْأَكْبَرِ

هر كس به زیارت قبر برادر مؤمن خود برود و كـنـار قـبر رو بـه قـبـلـه بنشینـد و دسـت خـود را بـر قـبر بـگذارد و سوره «قدر» را هفت مرتبه بخواند، از عذاب بزرگ در امـان خواهد بود.

مسند امام جواد، ص ۲۱۵

۴۶-مـَنْ اَطاعَ هَـواهُ اَعْطی عَدُوَّهُ مُناهُ

كسی كه از هوای نفس خود اطاعت كند آرزوهای دشمن خویش را برآورده است.

سفینة البحار، ص ۷۲۸

۴۷-وَ قیل لِمُحمّدِبنِ عَلیٍ علیه السلام : مَا المَوْتُ؟ قالَ:

هُوَ النَّوْمُ الَّذی یَأْتیكُمْ كُلَّ لَیْلَةٍ اِلاّ اَنَّهُ طَویلٌ مُدَّتُهُ لایُنْتَبَهُ مِنْهُ اِلاّ یَوْمَ الْقِیامَةِ

از حضرت جواد علیه السلام سؤال شد: مرگ چیست؟

در پاسخ فرمود: مرگ همان خواب است كه هرشب سراغ شما می آید جز آنكه مـدت خـواب مـرگ طـولانی است وآدمی از آن خواب بیدار نمی شود، جز روز قیامت.

بحارالانوار، ج ۳، ص ۱۳۴

۴۸-مَوْتُ الاْءنسانِ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِنْ مَوْتِهِ بِالْأَجَلِ وَحَياتُهُ بِالْبِرِّ أَكْثَرُ مِنْ حَياتِهِ بِالْعُمْرِ

مرگ انسان به سبب گناه بیش از مگر با اجل است و زنـدگی به خـاطر نیـكوكاری بیش از زندگی عُمر و سال است (برخی از گناهان سبب كوتاهی عمر وبرخی از كارهای نیك سبب طول عمر انسان می شود).

الفصول المهمه ۲۷۴ ـ ۲۷۵

۴۹-مَنْ لَمْ يَعْرِفِ الْمَوارِدَ أعْيَتْهُ الْمَصادِرُ

هرکس موقعیت شناس نباشد جریانات، او را می‌رباید و هلاک خواهد شد.

بحارالانوار، ج۶۸، ص ۳۴۰

۵۰-مَنْ عَتَبَ مِنْ غَيْرِ ارْتِيابٍ أعْتَبَ مِنْ غَيْرِ اسْتِعْتابٍ

سرزنش کردن دیگران بدون علت و دلیل، سبب ناراحتی و خشم خواهد گشت، درحالی‌که رضایت آنان نیز کسب نخواهد کرد.

(بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۱۸۱)

۵۱-أفْضَلُ الْعِبادَةِ الْأخْلاصُ

با فضیلت‌ترین و ارزشمندترین عبادت‌ها آن است که خالص و بدون ریا باشد.

(بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۲۴۵)

۵۲-عَلَّمَ رَسُولُ اللهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله عَلّیا علیه‌السلام ألْفَ كَلِمَةٍ، كُلُّ كَلِمَةٍ يَفْتَحُ ألْفُ كَلِمَةٍ

حضرت رسول (ص) یک هزار کلمه به امام علی (ع) تعلیم داد که از هر کلمه‌ای هزار باب علم و مسئله فرعی باز می‌شود.

(بحار الانوار، ج ۴۰، ص ۱۳۴)

۵۳-لَنْ یَسْتَکْمِلَ الْعَبْدُ حَقیقَةَ الْأیمانِ حَتّی یُؤْثِرَ دینَهُ عَلی شَهْوَتِهِ، وَلَنْ یُهْلِکَ حَتّی یُؤْثِرَ شَهْوَتَهُ عَلی دینِهِ

بنده‌ای حقیقت ایمان را نمی‌یابد، مگر آنکه دین و احکام الهی را در همه جهات بر تمایلات و هواهای نفسانی خود مقدّم دارد؛ و کسی هلاک و بدبخت نمی‌گردد، مگر آنکه هواها و خواسته‌های نفسانی خود را بر احکام الهی مقدّم نماید.

(بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۸۱)

۵۴-الْأمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّهْیُ عَنِ الْمُنْکَرِ خَلْقانِ مِنْ خَلْقِ اللهِ عَزَّوَجَلَّ، فَمَنْ نَصَرَهُما اعَزَّهُ اللهُ، وَمَنْ خَذَلَهُما خَذَلَهُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ

امر به معروف و نهی از منکر دو مخلوق الهی است، هر که آن‌ها را یاری و اجرا کند مورد نصرت و رحمت خدا قرار می‌گیرد و هر که آن‌ها را ترک و رها گرداند، مورد خذلان و عقاب قرار می‌گیرد.

(وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۱۲۴)

۵۵-التَّوْبَةُ عَلی أرْبَع دَعائِم: نَدَمٌ بِالْقَلْبِ، وَاسْتِغْفارٌ بِاللِّسانِ، وَ عَمَلٌ بِالْجَوارِحِ، وَ عَزْمٌ أنْ لایَعُودَ.

شرایط پذیرش توبه چهار چیز است: پشیمانی قلبی، استغفار با زبان، جبران کردن گناه نسبت به همان گناه و تصمیم جدی بر اینکه دیگر مرتکب آن گناه نشود.

(کشف الغمه، ج ۲، ص ۳۴۹)

۵۶-إنَّ بَیْنَ جَبَلَیْ طُوسٍ قَبْضَةٌ قُبِضَتْ مِنَ الْجَنَّةِ، مَنْ دَخَلَها کانَ آمِنا یَوْمَ الْقِیامَةِ مِنَ النّار

همانا بین دو سمت شهر طوس قطعه‌ای می‌باشد که از بهشت گرفته شده است، هر که داخل آن شود و با معرفت زیارت کند، روز قیامت از آتش در امان خواهد بود.

(وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۵۵۶)

۵۷-قالَ علیه السلام : مَنِ اسْتَحْسَنَ قَبیحا کانَ شَریکا فیهِ.

فرمود: هر که کار زشتی را تحسین و تأیید کند، در عقاب آن شریك می باشد.

کشف الغمّة : ج ۲، ص ۳۴۹، بحارالا نوار: ج ۷۵، ص ۸۲، ح ۷۹

۵۸-قالَ علیه السلام : مَنِ اسْتَغْنی بِاللهِ إ فْتَقَرَالنّاسُ إ لَیْهِ، وَمَنِ اتَّقَی اللهَ اعحَبَّهُ النّاسُ وَ إ نْ کَرِهُوا.

فرمود: هر که خود را به وسیله خداوند بی نیاز بداند مردم محتاج او خواهند شد و هر که تقوای الهی را پیشه خود کند خواه ناخواه ، مورد محبّت مردم قرار می گیرد گرچه مردم خودشان اهل تقوا نباشند.

بحارالا نوار: ج ۷۵، ص ۷۹، ح ۶۲

۵۹-قالَ علیه السلام : عَلَّمَ رَسُولُ اللهِ صلّی الله عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ عَلّیا عَلَیْهِ السَّلامُ اءلْف کَلِمَةٍ، کُلُّ کَلِمَةٍ یَفْتَحُ اءلْفُ کَلِمَةٍ.

فرمود: حضرت رسول صلی الله علیه و آله ، یك هزار کلمه به امام علیّ علیه السلام تعلیم نمود که از هر کلمه ای هزار باب علم و مسأ له فرعی باز می شود.

خصال : ج ۲، ص ۶۵۰، ح ۴۶

۶۰-قالَ علیه السلام : عَلَیْکُمْ بِطَلَبِ الْعِلْمِ، فَإ نَّ طَلَبَهُ فَریضَةٌ وَالْبَحْثَ عَنْهُ نافِلَةٌ، وَ هُوَ صِلَةٌ بَیْنَ الاْ خْوانِ، وَ دَلیلٌ عَلَی الْمُرُوَّةِ، وَ تُحْفَةٌ فِی الْمَجالِسِ، وَ صاحِبٌ فِی السَّفَرِ، وَ اءُنْسٌ فِی الْغُرْبَةِ.

فرمود: بر شما باد به تحصیل علم و معرفت ، چون فراگیری آن واجب و بحث پیرامون آن مستحبّ و پرفائده است .علم وسیله کمك به دوستان و برادران است ، دلیل و نشانه مروّت و جوانمردی است ، هدیه و سرگرمی در مجالس است ، همدم و رفیق انسان در مسافرت است و أنیس و مونس انسان در تنهائی می باشد.

حلیة الا برار: ج ۴، ص ۵۹۹، س ۱۱

۶۱-قالَ علیه السلام : خَفْضُ الْجَناحِ زینَةُالْعِلْمِ، وَ حُسْنُ الاْ دَبِ زینَةُالْعَقْلِ، وَبَسْطُ الْوَجْهِ زینَةُالْحِلْمِ.

فرمود: تواضع و فروتنی زینت بخش علم و دانش است ، اءدب داشتن و اخلاق نیك زینت بخش عقل می باشد، خوش روئی با افراد زینت بخش حلم و بردباری است.

کشف الغمّة : ج ۲، ص ۳۴۷

۶۲-قالَ علیه السلام : تَوَسَّدِ الصَّبْرَ، وَاعْتَنِقِ الْفَقْرَ، وَارْفَضِ الشَّهَواتِ، وَ خالِفِ الْهَوی ، وَ اعْلَمْ أ نَّكَ لَنْ تَخْلُو مِنْ عَیْنِ اللهِ، فَانْظُرْ کَیْفَ تَکُونُ.

فرمود: در زندگی ، صبر را تکیه گاه خود، فقر و تنگ دستی را همنشین خود قرار بده و با هواهای نفسانی مخالفت کن .و بدان که هیچگاه از دیدگاه خداوند پنهان و مخفی نخواهی ماند، پس مواظب باش که در چه حالتی خواهی بود.

بحارالا نوار: ج ۷۵، ص ۳۵۸، ح ۱

۶۳-قالَ علیه السلام : مَنْ اءتَمَّ رُکُوعَهُ لَمْ تُدْخِلْهُ وَحْشَةُ الْقَبْرِ.

فرمود: هرکس رکوع نمازش را به طور کامل و صحیح انجام دهد، وحشت قبر بر او وارد نخواهد شد.

کافی : ج ۳، ص ۳۲۱، ح ۷

۶۴-قالَ علیه السلام : الْخُشُوعُ زینَةُالصَّلاةِ، وَ تَرْکُ مالایُعْنی زینَةُالْوَرَعِ

فرمود: خشوع و خضوع زینت بخش نماز خواهد بود، ترک و رها کردن آنچه برای دین و دنیا و آخرت سودمند نباشد زینت بخش ورع و تقوای انسان می باشد.

نور الا بصار: ص ۳۳۱، س ۱۲، بحارالا نوار: ج ۷۵، ص ۸۰، س ۱۲

۶۵-قالَ علیه السلام : إ نَّ اللّهَ عَزَّ وَ جَلَّ یَخْتارُ مِنْ مالِ الْمُؤْمِنِ وَ مِنْ وُلْدِهِ اءنْفَسَهُ لِیَاءجُرَهُ عَلی ذلِکَ.

فرمود: همانا خداوند متعال بهترین و عزیزترین ثروت و فرزند مؤ من را می گیرد (و هلاك و نابود می گرداند)، چون دنیا و متعلّقات آن بی ارزش است تا در قیامت پاداش عظیمی عطایش نماید.

کافی : ج ۳، ص ۲۱۸، ح ۳

۶۶-قالَ له رجل : اءَوصِنی بَوَصِیَّةٍ جامِعَةٍ مُخْتَصَرَةٍ؟

فَقالَ علیه السلام : صُنْ نَفْسَکَ عَنْ عارِالْعاجِلَةِ وَ نار الْآجِلَةِ.

شخصی به حضرت عرض کرد: مرا موعظه و نصیحتی کامل و مختصر عطا فرما؟

امام علیه السلام فرمود: اعضاء و جوارح ظاهری و باطنی خود را از ذلّت و ننگ سریع و زودرس ، همچنین از آتش و عذاب آخرت ، در أمان و محفوظ بدار.

احقاق الحقّ: ج ۱۲، ص ۴۳۹، س ۱۱

۶۷-قالَ علیه السلام : فَسادُالاْ خْلاقِ بِمُعاشَرَةِالسُّفَهاءِ، وَ صَلاحُ الاْ خلاقِ بِمُنافَسَةِ الْعُقَلاءِ.

فرمود: معاشرت و همنشینی با بی خردان و افراد لاأبالی سبب فساد و تباهی اخلاق خواهد شد؛ و معاشرت و رفاقت با خردمندان هوشیار، موجب رشد و کمال اخلاق می باشد.

کشف الغمّه : ج ۲، ص ۳۴۹، بحارالا نوار: ج ۷۵، ص ۸۲، ح ۷۸

۶۸-قالَ علیه‌السلام: کَیْفَ یُضَیَّعُ مَنِ اللهُ کافِلُهُ، وَکَیْفَ یَنْجُو مَنِ الله طالِبُهُ، وَ مَنِ انْقَطَعَ إلی غَیْرِ اللهِ وَ کَّلَهُ اللهُ إلَیْهِ.

فرمود: چگونه گمراه و درمانده خواهد شد کسی که خداوند سَرپرست و متکفّل اوست. چطور نجات می‌یابد کسی که خداوند طالبش است. هر که از خدا قطع امید کند و به غیر او پناهنده شود، خداوند او را به همان شخص واگذار می‌کند.

بحارالانوار، ج۶۸، ص۱۵۵

۶۹-قالَ علیه‌السلام: یَخْفی عَلَی النّاسِ وِلادَتُهُ، وَ یَغیبُ عَنْهُمْ شَخْصُهُ، وَ تَحْرُمُ عَلَیْهِمْ تَسْمِیَتُهُ، وَ هُوَ سَمّیُ رَسُول اللهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ کَنّیهِ.

فرمود: زمان ولادت امام عصر علیه‌السلام بر مردم زمانش مخفی است، و شخصش از شناخت افراد غایب و پنهان است و حرام است که آن حضرت را نام ببرند؛ و او هم‌نام و هم‌کنیه رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله است.

بحارالانوار، ج۵۱، ص۳۲

۷۰- قالَ علیه‌السلام: الْعِلْمُ عِلْمَانِ مَطْبُوعٌ وَ مَسْمُوعٌ وَ لَا یَنْفَعُ مَسْمُوعٌ إذَا لَمْ یَکُ مَطْبُوعٌ.

فرمود: علم دوگونه است: علمی که شنیده شود و علمی که [علاوه بر شنیده شدن]تبعیت شود. علم شنیده شده تا زمانی که بدان عمل نشود، فایده‌ای ندارد.

بحارالانوار، ج۷۵، ص۸۰

سایت اینترنتی گلزارنور

http://golzarenoor.ir